

**Piąta polsko-portugalska konferencja doktorancka
dotycząca prawa konkurencji
(5th Polish-Portuguese PhD Students' Conference
on Competition Law),
Białystok, 14 października 2016 r.**

W dniu 14 października 2016 r. odbyła się piąta polsko-portugalska konferencja doktorancka dotycząca prawa konkurencji zorganizowana przez Katedrę Prawa Gospodarczego Publicznego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku w ramach projektu realizowanego we współpracy z Katolickim Uniwersytemem Portugalii (Católica Porto Law School), stanowiącego platformę wymiany doświadczeń między polskimi i portugalskimi młodymi naukowcami zajmującymi się problematyką prawa konkurencji. Tematyka niniejszego spotkania obejmowała zagadnienia związane głównie z prywatnym egzekwowaniem prawa ochrony konkurencji, a także ze zwalczaniem nieuczciwej konkurencji.

Konferencję otworzyła dr hab. Anna Piszcz, prof. UwB, która przywitała gości przybyłych na obrady, w tym prof. Miguela Sousa Ferro (Wydział Prawa, Uniwersytet w Lizbonie), prof. nadzw. dr hab. Agatę Jurkowską-Gomułkę (Kierownika Katedry Nauk o Administracji w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie) oraz prof. Dusana V. Popovica (Wydział Prawa, Uniwersytet w Belgradzie).

Harmonogram konferencji został podzielony na dwie części. W ramach pierwszej z nich referaty wygłosili profesorowie. Moderatorem pierwszego panelu była dr hab. Anna Piszcz, prof. UwB. Referat prof. Miguela Sousa Ferro pt. *Directive 2014/104/EU: Portuguese precedents and transposition* poświęcony był problematyce implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. (dalej: Dyrektywa 2014/104/UE) do portugalskiego systemu prawnego. Referent dokonał analizy prywatnego egzekwowania prawa ochrony konkurencji, prezentując szereg statystyk oraz historię ustawodawstwa portugalskiego w przedmiotowym zakresie. Prof. Miguel Sousa Ferro przybliżył najważniejsze sprawy sądowe, w których poruszana była tematyka prywatnego egzekwowania prawa ochrony konkurencji, przytaczając jednocześnie kluczowe tezy z orzecznictwa. W swoim wystąpieniu dokonał precyzyjnej analizy procedury legislacyjnej związanej z implementacją Dyrektywy 2014/104/UE oraz nakreślił wiele problemów z tym związanych, choćby w zakresie związania zarówno decyzjami wydanymi przez krajowy organ ochrony konkurencji, jak i decyzjami wydanymi przez organy ochrony konkurencji innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Drugim prelegentem była prof. Anna Piszcz, która wygłosiła referat pt. *Polish transposition of Directive 2014/104/EU: The state of play*. W swoim wystąpieniu dokonała analizy ustawodawstwa polskiego, prezentując główne instrumenty prywatnoprawne w przypadku naruszeń reguł konkurencji. Prof. Anna Piszcz nakreśliła również główne problemy poruszane przez przedstawicieli doktryny związane z tematyką prywatnego egzekwowania prawa ochrony konkurencji. W prezentacji został przedstawiony także kalendarz prac nad implementacją Dyrektywy 2014/104/UE do polskiego

systemu prawnego. Ponadto omówiono prawdopodobne rozwiązania prawne, które znajdują się w ustawie implementującej postanowienia Dyrektywy 2014/104/UE oraz ich potencjalne skutki.

Kolejnym prelegentem była prof. Agata Jurkowska-Gomułka, która w ramach referatu pt. *Too much privatization: Does the Polish competition authority still protect competition in public interest?* przeanalizowała istotę działalności organów ochrony konkurencji w Polsce, koncentrując się przede wszystkim nad racjonalnym uzasadnieniem i przesłankami „interwencjonizmu” Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) w indywidualnych sprawach. W swoim wystąpieniu prof. Agata Jurkowska-Gomułka poruszyła również problematykę sprzeczności interesów konsumentów i przedsiębiorców, do których ochrony jednocześnie powołany jest Prezes UOKiK.

Ostatnie wystąpienie w ramach pierwszego panelu wygłosił prof. Dusan Popovic. W swoim referacie pt. *The importance of unfair competition rules for owners of IP rights* nakreślił wzajemne relacje pomiędzy normami z zakresu prawa własności intelektualnej i prawa konkurencji oraz przeanalizował ich charakterystykę. Prof. Dusan Popovic w swoim wystąpieniu przedstawił także różne typy ochrony przed nieuczciwą konkurencją stosowane w Europie. Ponadto wskazał zasady prawa konkurencji, które mają najistotniejsze znaczenie z perspektywy właścicieli praw własności intelektualnej, analizując ich praktyczny wymiar na konkretnych przykładach zaczerpniętych z orzecznictwa.

Pierwszy panel zakończyła sesja dyskusyjna, która była okazją do wymiany spostrzeżeń w szczególności na temat proponowanych postulatów legislacyjnych z zakresu prawa ochrony konkurencji, zwłaszcza w kontekście jego prywatnego egzekwowania, a także dokonania oceny obecnie funkcjonujących systemów ochrony konkurencji m.in. w Polsce, Portugalii oraz państwach Półwyspu Bałkańskiego aspirujących do członkostwa w Unii Europejskiej pod kątem zwalczania nieuczciwej konkurencji.

Drugi panel konferencji poświęcony był wystąpieniom doktorantów, które dotyczyły prawa zwalczania nieuczciwej konkurencji oraz wybranych zagadnień związanych z implementacją Dyrektywy 2014/104/UE. Moderatorem tej części spotkania był prof. Miguel Sousa Ferro z Wydziału Prawa Uniwersytetu w Lizbonie.

Jako pierwszy wystąpił Nuno Sousa e Silva (Católica Porto Law School, Katolicki Uniwersytet Portugalii) z referatem pt. *The interplay of unfair competition and antitrust*. W swoim wystąpieniu poruszył problem zbieżności celów i zakresu zastosowania reguł ochrony konkurencji i przepisów dotyczących zwalczania nieuczciwej konkurencji. Obie regulacje zmierzają do zapewnienia prawidłowości działania przedsiębiorców w warunkach wolnej konkurencji na rynku. Prelegent wskazał, że ustawodawca stoi przed trudnym zadaniem, jakim jest zbalansowanie ochrony i zapewnienie funkcjonowania rzeczywistej konkurencji na rynku. Z jednej strony właściwe organy, rozstrzygając sprawy dotyczące praktyk antykonkurencyjnych, muszą mieć na uwadze interesy uczciwych przedsiębiorców, z drugiej zaś – rozpatrując sprawy dotyczące czynów nieuczciwej konkurencji, nie udzielać przedsiębiorcom ochrony, która ograniczyłaby swobodę konkurowania.

W kolejnym wystąpieniu pt. *Polish model of legal protection against unfair competition in B2B relations* Magdalena Knapp (Uniwersytet w Białymstoku) omówiła przysługujące przedsiębiorcy podstawowe instrumenty ochrony prawnej przed czynami nieuczciwej konkurencji. Przedstawiła zakres roszczeń, jakich może dochodzić przed sądem powszechnym przedsiębiorca, którego

interes został naruszony przez bezprawne zachowanie konkurenta. Wskazała na możliwość wprowadzenia nowego modelu rozszerzającego zakres ochrony, w którym poza dostępnymi dla przedsiębiorcy środkami cywilnymi i karnymi, prawo przewidywałoby sankcje administracyjne za czyny naruszające uczciwą konkurencję.

Trzecie wystąpienie poświęcone zostało problematyce ujawnienia dowodów znajdujących się w aktach organu ochrony konkurencji. W referacie pt. *Disclosure of evidence in Damages Directive: A chance to reduce information asymmetry between victim and infringer?* Paulina Korycińska-Rządca (Uniwersytet w Białymstoku) dokonała analizy postanowień Dyrektywy 2014/104/UE dotyczących żądania ujawnienia dowodów. Wskazała na asymetrię występującą w dostępie do informacji w sprawach z zakresu prawa konkurencji. Omówiła najważniejsze rozwiązania zawarte w Dyrektywie, takie jak bezterminowa ochrona przed ujawnieniem tzw. dowodów samooskarżających, wprowadzenie kryteriów proporcjonalności przy ujawnianiu dowodów. Prelegentka wyraziła wątpliwości czy rozwiązania prawne wprowadzone przez Dyrektywę zapewnią stronom postępowania równe szanse i faktycznie ułatwią dochodzenie roszczeń na drodze prywatnoprawnej.

Kolejne wystąpienie w sesji przygotowane wspólnie przez Teresę Kaczyńską (Uniwersytet w Białymstoku) oraz Joannę Lenart (Kancelaria Allen & Overy) zostało poświęcone konsekwencjom związania sądu ostateczną decyzją krajowego organu ochrony konkurencji. W referacie pt. *Practical implications of introducing a binding effect of competition authorities' final decisions: Polish perspective* autorki omówiły propozycje wdrożenia przedmiotowych rozwiązań do polskiego porządku prawnego oraz zanalizowały zakres związania sądu cywilnego ostateczną decyzją Prezesa UOKiK. Rozważyły również wpływ rozstrzygnięć organów ochrony konkurencji na skuteczność dochodzenia roszczeń prywatnoprawnych.

Końcowa część konferencji poświęcona była dyskusji i podsumowaniu panelu doktoranckiego. Głos w dyskusji zabrali wszyscy eksperci, dzieląc się swoimi uwagami oraz kierując pytania do każdego uczestnika drugiego panelu. Prelegenci wykazali się znajomością prezentowanych zagadnień i udzielali wyczerpujących odpowiedzi na pytania zadawane podczas ożywionej dyskusji. Konferencja stanowiła doskonałą płaszczyznę wymiany poglądów z zakresu prywatnego egzekwowania prawa ochrony konkurencji i zwalczania nieuczciwej konkurencji. Zakończyła się zapowiedzią zorganizowania w Białymstoku kolejnego spotkania wiosną 2017 r.

Magdalena Knapp

doktorantka w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego, Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; e-mail: knapp.magdalena@gmail.com

Radosław Niwiński

doktorant w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego, Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; e-mail: rniwinski@op.pl